

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนกันยายน 2562

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				% การเปลี่ยนแปลง	
	ส.ค. 2561	ส.ค. 2562	ม.ค.-ส.ค. 2561	ม.ค.-ส.ค. 2562	ส.ค. 61/62	ม.ค.-ส.ค. 61/62
1. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	836.95	575.86	4,027.27	4,483.85	-31.20	11.34
2. ปลาพ่นน้ำบรรจุกระป๋อง	166.82	95.88	1,067.48	949.77	-42.53	-11.03
3. กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง	177.37	104.26	1,031.48	668.76	-41.22	-35.17
4. อาหารสัตว์	228.91	233.18	1,610.22	1,853.46	1.87	15.11
5. ข้าว	182.92	218.94	1,342.64	1,402.48	19.69	4.46
6. ผลไม้สด	18.55	17.29	83.99	110.99	-6.81	32.16
7. ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	0.59	0.38	5.46	6.24	-36.01	14.28
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	1,283.87	1,094.05	6,947.84	6,009.05	-14.78	-13.51
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,895.99	2,339.84	16,116.38	15,484.61	-19.20	-3.92

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดคือ กลุ่มสินค้าผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ โดยในช่วง ม.ค.-ส.ค. 2562 มีมูลค่าการนำเข้ารวมกัน 4,483.85 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2561 ร้อยละ 11.34 สินค้าเกษตรกลุ่มผลไม้สด อาหารสัตว์ และยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วง ม.ค.-ส.ค. ของปี 2562 ร้อยละ 32.16, 15.11 และ 14.28 ตามลำดับ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่าลดลง 631.77 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.92 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
- ในเดือนสิงหาคม 2562 กลุ่มสินค้าผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดมูลค่า 575.86 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 31.20 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า สินค้ากลุ่มข้าว และอาหารสัตว์ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.69 และ 1.87 ตามลำดับ ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียในเดือนสิงหาคมมีมูลค่าลดลง 556.15 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 19.20 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

3.1 ในเดือนกันยายน มีสินค้าไทยถูกปฏิเสธการนำเข้าจำนวน 1 รายการ ได้แก่

- สินค้ากาแฟสำเร็จรูป (Coffee 21)** ถูกตรวจพบสาร Niacinamide, Iron, Manganese, Calcium D-Pantothenate, Riboflavin และ Chromium โดยใน FSC 1.3.2 Vitamins and minerals ไม่อนุญาตให้พบสารดังกล่าวในสินค้ากาแฟ โดยสินค้าชนิดนี้ที่นำเข้ามายังออสเตรเลียในเวลาต่อมาจะต้องถูกตรวจสอบทุกล็อต (100%) จนกว่าจะพบว่าสินค้าเป็นไปตามมาตรฐาน

3.2 ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา

- จากสถิติการปฏิเสธสินค้าพบว่า สินค้าเกษตรและอาหารของไทยประสบปัญหาถูกปฏิเสธเนื่องจากถูกตรวจพบสารที่ห้ามใช้หรือไม่อนุญาตให้ถูกตรวจพบ จำเป็นต้องดำเนินการเข้มงวดโดยเฉพาะกับผู้ที่ถูกปฏิเสธสินค้าบ่อยครั้ง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว และเพื่อให้สินค้าเกษตรและอาหารที่นำเข้ามายังออสเตรเลียเป็นไปตามกฎระเบียบและมีความปลอดภัยทางอาหารสำหรับผู้บริโภค

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- สถานการณ์การผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมกุ้งทะเลออสเตรเลีย ออสเตรเลียมีผลผลิตกุ้งรวมทั้งประเทศประมาณ 25,000 ตันต่อปี (ช่วงปี 2557 – 2561) กุ้งที่ผลิตได้ส่วนใหญ่มาจากการจับตามธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 80 ของปริมาณผลผลิตรวมทั้งประเทศ จากวิกฤติการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโรคตัวแดงดวงขาวของออสเตรเลียส่งผลให้ผลผลิตกุ้งรวมทั้งประเทศลดลงเล็กน้อยจากปีก่อนหน้า ที่มีปริมาณ 25,600 ตัน มูลค่าประมาณ 396 ล้านเหรียญออสเตรเลีย เหลือ 22,800 ตัน คิดเป็นมูลค่า 355 ล้านเหรียญออสเตรเลียในปี 2560 – 2561 Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Sciences (ABARES) คาดการณ์ว่าปี 2561 – 2562 ออสเตรเลียจะมีผลผลิตกุ้งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่มูลค่ารวม 375 ล้านเหรียญออสเตรเลีย เนื่องจากฟาร์มเลี้ยงกุ้งในรัฐควีนส์แลนด์ได้เปิดการผลิตขึ้นอีกครั้ง ส่วนผลผลิตหลังจากปี 2562 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ปริมาณการส่งออกตั้งแต่ปี 2556 – 2562 (ปริมาณคาดการณ์) ออสเตรเลียส่งออกสินค้ากุ้งเฉลี่ย 6,800 ตันต่อปี โดยในปี 2559 – 2560 ออสเตรเลียส่งออกกุ้งสูงสุดที่ 7,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 114 ล้าน

เหรียญออสเตรเลีย หลังจากนั้นปี 2560 – 2561 ปริมาณส่งออกลดลงเล็กน้อยเหลือ 6,500 ตัน คิดเป็นมูลค่า 104 ล้านบาทเหรียญออสเตรเลีย และคาดว่าในปี 2561 – 2562 ปริมาณส่งออกจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 6,900 ตัน หรือมูลค่า 112 ล้านบาทเหรียญออสเตรเลีย

- สถานการณ์ปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ของออสเตรเลีย ประจำปี 2562 การผลิตโคและเนื้อวัวในพื้นที่ผลิตที่สำคัญของออสเตรเลียได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่อง โดยการขาดแคลนอาหารสัตว์ทำให้จำนวนโคและสต็อกในปี 2019 ลดลงอย่างมาก รวมถึงมีอัตราการฆ่าเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจากจำนวนโคที่ลดลง Foreign Agriculture Service (FAS) ประจำกรุงแคนเบอร์รา จึงคาดการณ์ว่าการผลิตเนื้อวัวของออสเตรเลียในปี 2020 จะลดลงร้อยละ 11 จากปี 2019 และการส่งออกจะลดลงร้อยละ 15 ซึ่งปริมาณการค้าการเพิ่มขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนของฤดูใบไม้ผลิเป็นสำคัญ หากปัญหาภัยแล้งสามารถทุเลาลงได้ก็มีความเป็นไปได้ที่การเลี้ยงโคจะเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าหากปัญหาภัยแล้งยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องก็อาจจะทำให้จำนวนโคลดลงต่อไปอีกเช่นกัน ด้านการผลิตสุกร จากราคาอาหารสัตว์ที่ปรับสูงขึ้นและราคาเนื้อหมูที่ตกต่ำจากปัญหาภัยแล้งในปี 2018 และ 2019 ได้สร้างแรงกดดันให้แก่ผู้ผลิตสุกร ทำให้ปริมาณการผลิตเนื้อหมูของออสเตรเลียในปี 2019 ลดลงและการนำเข้าเพิ่มขึ้น คาดว่าการผลิตเนื้อหมูในปี 2020 จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 410,000 ตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 3) เป็นผลมาจากราคาเนื้อหมูในปัจจุบันมีการปรับเพิ่มขึ้นและราคาอาหารสัตว์ปรับลดลง (แต่ยังคงมีราคาสูงอยู่) ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตมีผลตอบแทนมากขึ้น
- สถานการณ์การติดเชื้อแบคทีเรีย *Mycoplasma bovis* ในฝูงโคนวิชีแลนด์ นับตั้งแต่วันที่พบการระบาดของเชื้อเป็นครั้งแรกจนถึงวันที่ 27 กันยายน 2562 พบฟาร์มติดเชื้อทั้งสิ้น 193 ฟาร์ม แบ่งเป็นฟาร์มโคนม 69 ฟาร์ม ฟาร์มโคเนื้อ 105 ฟาร์ม และฟาร์มอื่นๆ 19 ฟาร์ม ตั้งอยู่ในเกาะเหนือ 45 ฟาร์ม และเกาะใต้ 148 ฟาร์ม ในจำนวนฟาร์มติดเชื้อทั้งสิ้น 193 ฟาร์ม มีจำนวนฟาร์มที่ถูกจำกัดการเคลื่อนย้าย และรอการทำให้ปลอดเชื้อ ทั้งสิ้น 21 ฟาร์ม และมีฟาร์มที่ได้รับการยกเลิกการควบคุมแล้วโดยผ่านการตรวจสอบว่าปลอดเชื้อและได้เคลื่อนย้ายโคสู่ฟาร์มในฤดูกาลเพาะเลี้ยงใหม่ จำนวน 172 ฟาร์ม ในขณะเดียวกันมีการฆ่าโคที่ได้รับการติดเชื้อไปแล้วรวม 116,526 ตัว มีการจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรแล้วทั้งสิ้นรวม 96.5 ล้านบาทเหรียญวิชีแลนด์ (ประมาณ 1,878.52 ล้านบาท) อนึ่ง นิวซีแลนด์ตรวจพบการระบาดของเชื้อ *M. bovis* ในประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อเดือน ก.ค. 60 และตัดสินใจดำเนินการกำจัดเชื้อแบคทีเรียเมื่อเดือนพฤษภาคม 2561

5. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- 9 – 12 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง เข้าร่วมจัดนิทรรศการบริเวณ Thailand Pavillion ในงานแสดงสินค้า Fine Food Australia 2019 ณ International Convention Centre Sydney, Darling Harbour นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มที่ใหญ่ที่สุดของออสเตรเลีย จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยจัดแสดงและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปจากมูลนิธิโครงการหลวง นอกจากนี้ ยังได้ขงชาขาว และชาเขียวภูทอกให้ผู้เข้าร่วมงานได้ชิม ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอันมากและสอบถามถึงสถานที่จำหน่ายสินค้าเหล่านี้ และเชื่อมั่นว่าหากมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชาขาว และชาเขียวภูทอกในออสเตรเลียจะได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้บริโภค
- 11 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา เข้าร่วมประชุมสรุปผลการดำเนินงานในระยะที่ 2 ของโครงการ “ระบบการผลิตพืชผักอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน” ภายใต้ความร่วมมือทวิภาคีด้านการเกษตรไทย-ออสเตรเลีย ณ นครบริสเบน รัฐควีนส์แลนด์
- 20 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา เข้าร่วมการประชุมที่มณฑลไทยนิวซีแลนด์ ครั้งที่ 2/2562 ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน โดยมีหัวหน้าสำนักงานและหน่วยงานที่มณฑลไทยนิวซีแลนด์เข้าร่วม ที่ประชุมได้หารือแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของแต่ละสำนักงานในช่วงที่ผ่านมา และรับทราบรายงานผลการปฏิบัติราชการและแผนการปฏิบัติราชการของสถานเอกอัครราชทูตฯ และหน่วยงานที่มณฑลไทย
- 20 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา เข้าร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน (Ministry for Primary Industries : MPI) ณ กรุงเวลลิงตัน ประเทศนิวซีแลนด์ เกี่ยวกับการดำเนินความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์
- 22 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา ได้จัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าเกษตรไทยในงานเทศกาลอาหารและวัฒนธรรมไทย ครั้งที่ ๑๗ ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา โดยมีผู้ร่วมงานกว่า ๕,๐๐๐ คน โดยได้ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปจากมูลนิธิโครงการหลวง นอกจากนี้ ยังได้ขงชาขาว และชาเขียวภูทอกให้ผู้เข้าร่วมงานได้ชิม ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอันมากและสอบถามถึงสถานที่จำหน่ายสินค้าเหล่านี้ และเชื่อมั่นว่าหากมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชาขาวและชาเขียวภูทอกในออสเตรเลียจะได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้บริโภค
- 23 – 25 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา พร้อมด้วยคณะข้าราชการกรมวิชาการเกษตร เข้าร่วมประชุมหารือความร่วมมือทางวิชาการและศึกษาดูงานด้านการใช้สุนัขดมกลิ่นในงานกักกันพืช (Detectors Dog) กับเจ้าหน้าที่หน่วยงานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของกระทรวงเกษตรออสเตรเลีย ณ นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ และนครบริสเบน รัฐควีนส์แลนด์
- 23 – 26 กันยายน 2562 สปช. แคนเบอร์รา ได้ประสานเชิญและสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่ข้าราชการกรมประมงจำนวน 2 คน ซึ่งมาเข้าร่วมฝึกอบรมเทคนิคการตรวจวิเคราะห์ Norovirus ในผลิตภัณฑ์หอยสองฝา (Bivalve molluscs) ณ สถาบัน Institute of Environmental Science and Research Limited (ESR) กรุงเวลลิงตัน ประเทศนิวซีแลนด์